

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 3.

ANULU XXV.

Sibiin 9/21 Ianuaru 1877.

Telegrafulu ese Dmínee'a si Joi'n, la fie-care dóne septemani cu adausulu Foisíorei — Prenumeratiunea se face in Sibiin la expedítur'a foiei, pre afara la 3. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cátra expedítur'a. Pretíulu prenumeratiunei pentru Sibiin este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

trojelelate párti ale Transilvaniei sf pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera; pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri stroine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi'a óra cu 7 cr. siriu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2, cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

La intrarea in alu XXV anu.

(Urmare din nr. 1.)

Temerea acést'a s'a vedíutu mai tardiu ca nu a fostu fára temeiu. Indata la deschiderea dietei s'a vedíutu unu golu de vreo 40 deputati, erau deputati de natiunalitate magiara. Dej'a in nrulu 57 dice „Tel. Rom.“ din 1863 in legatura cu absentí'a deputatiloru magiari :

„Toti scimu cu cáta nerabdare s'au asteptatu din partea tuturor locuitoriloru Transilvaniei deschiderea unei diete transilvane dupa intrerumpere de 15 ani. Diet'a er'a sa efeptuiesca egal'a indreptatire a natiuniloru si confessiuniloru din tíera; diet'a er'a sa domolesca si sa compntreze diferentiele ce esistau inca intre spirite; diet'a er'a sa redaruiasca terei pacea, liniscea, siguritate, ordinea, bunastarea materiala si tóte bunurile . . . ; diet'a, cu unu cuventu, er'a sa fia remediulu unversalu pentru tóte bólele vechi si nóue ale acestoru patru patimitoriu. Toti recunoscrau trebuint'a cea imperativa a unei contielegeri seriose, sincere si profunde, pentruca toti cunoceau ca desbinarea impinge acést'a tierisióra la perire.“

Dupa ce se dá espressionu bucuriei care a petróunsu pe locuitorii Transilvaniei candu vedíutu ca se chema diet'a, articolulu continua astfel :

„Cu atát'a mai multu in sa furam surprinsi candu in dieta vedíuram numai románi si sasi, ier' scaunel menite pentru magiari . . . remasera góle.“

Iéra mai la vale :

„Nóue inse ne pasa cu deadinsulu de armoní'a cea adeverata intre natiunile Transilvaniei; noi nu voim o pace putreda, carea sa tiena de adí pe máne; noi nu voim suprematis pe nici chiaru atunci, candu ocaziunea la acést'a ni-arú stá deschisa, si presté totu nu voim eschisivitatea, ci solidaritatea popóreloru patriei in totu ce tientesce la binele au reulu tuturoru. De aceea — pentru ce sa nu spunem ce simtimu, — ne pare reu, ca unu popóru lasa neintrebuintate drepturile si datorintiele sele cátra celelalte dóue popóre conlocuítóre, cátra statulu intregu, ba cátra sine insusi...“

Intr'acelasi numeru pasiesce in contr'a atacuriloru aruncate prin „Vaterland“ de magiari asupr'a romániloru. Arm'a cea vechia care si astadi se intrebuinteaza de atátea ori si carea e testimoniulu celu mai evidentu ca se intrebuinteaza in lips'a de alte argumente, a fostu si atunci „Daco-romani'a.“

Cá si candu aru voí „T. R.“ sa demonstreze ca temerile sele au fostu fundate in nr. 61 publica „Declaratiunea deputatiloru si regalistoru magiari.“

Nuorel'a si seninulu suntu precisate in situatiunea cea nóua de ajunsu de „Tel. Rom.“ Déca in numeru premiergatoru nrulu 97 se inregistreaza in colónele sele sosirea si primirea deputatiloru transilvaneni in senatulu imperialu, nu hesíteza de a dice in nrulu 97: „Sperrantí'a nostra pána acum remase totu numai sástrá, cáci cuvintele serbai toresai . . . pentru noi suntu nebarbare pe hártia; . . .“ In acelasi tempu apare „T. R.“ limb'a romána in oficiu, reclama pentru románi o academia

de drepturi cu limba de propunere romána.

O presimtire neplacuta se oglindéza in nrulu 106 an. 1863. Despre senatulu imperialu in care multi puné mari sperantie se dice in nrulu citatu acum in urma, „ca cerne tóta diu'a, dara de fragmentatu nu se mai apuca;“ ca n'a esitu nici o lege din sinulu lui; n'a facutu nici un pasu resolutu nici pentru afacerile interne, nici esterne; caus'a transilvana, caus'a ungara, caus'a croato-slavona n'au inaintatu nici unu pasu din ceea ce erau mai nainte. Articululu de care ne este vorb'a o spune de pre atunci ca se ventiléza o „impacare intre Ungari'a si Austri'a.“ In nrui 115 si si 116 anuncia romániloru clatinarea sistemulu centralisticu, prevede turtun'a si recomenda romániloru a se consolidá pentru defensivulu drepturiloru loru si i invatia a-si radica intarituru natiunale, dándu mai multa atentiune agriculturii ratiunale si industriei cu tóte ramurile ei. (Va urmá.)

Cine agitéza ?

Mai nu trece di in care sa nu fia surprinsu omulu de cáte o scire de care sa te miri si totu sa nu te poti mirá de ajunsu. Inceputulu cu surprinderile cele drastice este vechiu, elu s'a facutu mai bine de unu anu incóce mai in tóte tieniturile transilvane si ungurene locuite de románi. Cu prisosu inse ni l'a improspetatu „Közüvélmény“ in numerulu seu de proba. Acést'a fóia cu „unu tactu admirabilu“ politicu spune publiculu magiariu ca romanimea din Transilvani'a este aprópe de rescóla si ca magiari de pre la sate se retragu la cetáti spre a-si asigurá esistintí'a!!! Dela acést'a scornitura incóce nu de putiene ori vei cetí in foi unguresci ingrodítórele cuvinte: „az oláhok lázadnak“ (románii se rescóla) si pentru cá oper'a sa fia rescóla mai cetimú si comedi'a, ca insi si ministrii s'au apucatu sa respandésca prin cerculare „confidentiale“ faimelile cele mai fára temeiu si totu odata cele mai nesocótite: ca intre románi se agitéza cu promisiuni: ca „la primavéru prin influintí'a tiarului rusescu Transilvani'a se va anectá la Romani'a.“ Cu ce se sciu ocupá ministri!

Istá omului mintea in locu candu aude, candu cetesce lucruri de aceste, candu aude ca absurditátile cele mai periculóse emanéza dela cei mai inteligenti ai poporului magiariu, care se simte chematu de destinul a conduce si a ferici statulu ungurescu, dela consiliarii corónei, cari au sa se distinga prin prudentia si prin cunoscintí'a lucruriloru asiá dupa cum suntu.

Nu suntu multi ani de candu nisce magiari in urm'a fantasiei celei inferbantate, miros'au in tienutulu Zarándului revolutiuni si recurasera militia dela Timisiór'a spre a suprimé revolutiunea. Biat'a militia fu purtata in lupte, penta ca in lupte furu purtatu s'a dovedíutu ca n'a fostu absolutu nimic'a. Acést'a inse s'a intemplantu intr'unu t i e n u t u, la denunciarea unoru malcontenti, in tempu de o adánca pace, departe giuru impregiurulu nostru. Astadi inse vine diaristic'a, vinu chiaru si ministrii si aruncate povesti in multime, cari, ori cátu de absurde suntu ele in sine in comparatiune cu starea lucruriloru in fapta, ori cátu de

liniscitu este poporulu nostru, dupa firea lui, dela unu tempu trebuie sa-lu atace, fia si absurditátile, trebuie sa-lu indigneze, sa-lu mahnésca pána in aduneculu sufletulu, vedíendu ca insusi acei ce au sa priveghieze asupr'a ordinei si liniscei publice respandescu faimelile prin cari trebuie sa se ofenseze si intárite si omulu celu mai liniscitu.

Eata dara cine agitéza: diaristic'a magiara in compania cu ministrii unguresci, cari sémana in tóte pártile cu o diligentia démna de alte lucruri mai priincióse statulu, idei, de cari románii nici in visu nu-si aducu aminte.

Ori cátu de absurde ni s'aru paré nóue faimelile, la cari lucra cu atát'a nepregetu diaristic'a si ministri unguresci, nu putemu presupune ca aceste suntu numai fructulu unei imprudentie. Celu putiene respandirii, consiintia numai despre absurditatea faimeloru ce respandescu. Aru fi datorintí'a loru cá sa fia pré conscienciosi in ori-ce materia, carea stá in vre-unu raportu cu pacea si liniscea statulu. Aru fi datorintí'a loru sa nu lovésca simtiulu celu unu alu nici unuí poporu de pre teritoriulu statulu. Dara déca acést'i'a nu cercetéza dupa adeverulu séu neadeverulu faimeloru ce le arunca pre calea diurnalistice cátu si prin „intimate confidentiale“ in publicu, nu va sa dica in ca lucra numai din ineptia. Trebuie sa combinámu si alte lucruri ale acestoru factori politici si sa le privimú pre tóte cá pre unu intregu si apoi sa ne formámu parerea definitiva.

Domnii acést'i'a dicu ca tienu multa la statulu ungurescu. Ei, pentrucá sa se para ca afirma din tóte puterile dis'a loru vedu in ori-ce espressionu care nu le convine ofensata, mai multu, atacata intregitatea statulu ungurescu. Nu se intréba nici odata, ca de candu au monopolisatu ei statulu si-lu conducú dupa cum gandescu ca este bine a-lu conduce, au instrainatu tóta lumea nemagiara si in locu de simpathí'a au turnatu cu profusiunea antipathí'a cátra totu ce este ungurescu. Nu, ci mergu mai departe. Dupa ce au ignoratu pre tóte popórele conlocuítóre, dupa ce au adminístratu singurí, tier'a si au afundat'o in necasuri grele: cauta cu lampasiulu lui Diogene culpabili, in spinarea cároru sa arunce tóte peccatele comise de dicece ani incóce si pentru realisarea acestui scopu nu este nici un mijlocu de despretiutu. Pentru ce dara sa nu agíteze pre popórele liniscite, cari in cele din urma, prelanga ce voru avé sa figureze cá cauza a tuturoru releloru, voru dá mána de ajutoriu si la introducerea unei administratiuni fára de controlu cu legi exceptiunale, care in stersitu, déca aru puté cresce arborii pána in ceriu, cine scie cum si unde s'aru terminá.

Suntu curiosi compatriotii magiari. Ei voru sa fia conducatori in stat si déca se póte de in monarchia. Ei se identifica cu statulu si déca este cine-va contr'a loru e contra statulu séu déca se esprima cine-va in contr'a acestei identificári se facu a nu audí si se inaltia indata la ide'a de stat si dicu ca este inviolabila, intelestu inse ca ei magiari suntu inviolabili. Loru tóte li suntu iertate. Ei potumintí in publicu nepedepsiti, ca natiunalitátile se revólta, ei, sub

preteste de aceste dispunu in legislatiune si administratiune cu conlocuitorii loru dupa placu, totu ei impedece pre natiunalitáti in desvoltarea loru si iéra ei le parescu inaintea lumei ca nu suntu capabile de cultura. Si dupa tóte aceste, ei, fára de a considerá chiaru pre ceeaalta parte a imperiului, demonstréza in modulu celu mai fatisiu pentru inimicii crestinatátiei, cochetéza cu inimiculu neimpacatu alu dinastiei, cu Kossuth, si d cu in foile loru, ca n'a sositu inca tempulu venirei lui, dara va sosi, si o dicu in acela'si tempu, pe candu Kossuth declara susu si tare, ca pána voru fi habsburgii pe tronu nu va puté re- intrá in patria.

In adeveru frumosu si esemplaru patriotismu, modelu de tienera la ide'a de stat si o nemai pomenita laudu cátra dinastie si tronul! Cándu aru urmá tóte popórele Ungariei esemplulu magiarioru ce s'aru alege de stat si de imperiu? — Nu vremu sa pronunciámu unu cuventu asiá greu.

Amu doritu si amu staruitu pentru o apropiare intre magiari si románi pre basele dreptátiei si ecuitátiei, in interesulu unei desvoltári sanatóse inlainturulu monarchiei la care apartinemu, dara amu aflatu totu-déun'a desconsideratiune si despretiu, pentruca nu amu consimtitu la supunere neconditiunata. Staruintiele nóstre salutarie pentru patri'a comuna n'au placutu si nu placu, si pentru aceea trebuie suprimate cu totulu. Ei! bine, ce mijlocu mai plausibilu se póte afía pentru suprimarea acelor staruintie decátu denunciárele cari resaru cá ciupercile in publicistic'a mag. precum si in cabinetele mai inalte ale administratiunei?

Ne intrebámu inse si cu tóta seriozitatea ce o merita cestiunea, ca óre totu noi vomu purtá vin'a, déca cu tóte mijlócele aceste nepatriotice, patriotii, per excellentiam, agitéza in contr'a compatriotiloru loru fára de a-si dá o sincera séma de ceea ce facu?

Demonstratiunile politice la cari au datu studentii magiari impulsulu, n'au lipsitu a face o impressiune rea in cercurile seriose. Lumea matura nu are decátu despretiu si compatimire pentru nisce ómini ce credu ca facu mari servitíe neamului loru prin atari manifestatiuni nepotrivate.

Se audu degia voci energice ce condamna fara crutiare aceste espectoratiuni de pe stradele capitaleloru. „Frd. Bltt“ ocupanduse in deosebi de manifestatiunile studentiloru magiari in Constantinopole si de ovatiunile cechiloru in onorea lui Cernaieff, i mustra amaru ne pe studentii magiari si pe cechi pentru aceste scandale, cari departe de a impedece cursulu firescu alu evenimentelor, numai li compromitu numele in ochii barbariloru de stat.

Unu strainu, dice amintitulu organu oficiosu din Vien'a, judecandu politic'a monarchiei austro-ungare nu dupa manifestatiunile organelor chimate ci dupa demonstratiunile opiniunei publice de pe strada aru trebú sa créda, ca ea, politic'a, are o fatia dupla: un'a pentru occidentu, ér' alt'a pentru orientu. In Prag'a demonstrara barbari din tóte clasele, intre

cari studentii, cu deosebire pentru ex-facatoriul de regi serbesc Cernaieff, în Constantinopole arangia o deputatiune de copii seminatari sau nematurii unu scandalu internatiunale care pôte ca e cu multu mai reu decât scenele de pe strada din Prag'a.

Nu suntemu dintre cei ce facu bucurosu conclusiuni seriöse din lucruri neînsemnate si cari vedu în orice demonstratiune evenimente de o dimensiune incomensurabila dar suntemu convinsi, ca cu tôte ovatiunile nebunatece din Prag'a, cu tôte ceremonie *ridicule* din Constantinopole istoria universale 'si va continua cursulu seu linistitu neinfluentanduse nici prin fetele cehiloru nici prin ale studentiloru maghiari. Dara totusi regretamu foarte adencu intemplările din Prag'a si Constantinopole, pentru ca ele suntu de natura a lasa impresiuni de totu false la ceice nu suntu initiati în relatiunile monarchiei austro-ungare. Scenele tragicomice din Prag'a suntu în proportie mai putienu de regretatu, pentruca aci i fu cu putintia guvernului a-si precisat acuratulu punctulu seu de vedere si a aratat prin unu actu de rigore ca desaprôba în modu resolutu demonstratiunile chiaru nerresponsabile. Energi'a organeloru statului avu rezultatulu doritu. Generalulu Cernaieff nu se mai afla pe pamentu austriacu, elu a cedatu „puterei prevalente“ cum a facutu si pe campurile dela Nisiu si Diunis.

Dara fatia de scandalele cetatieniloru academici din Ungaria ce s'au petrecutu în capital'a Turciei, guvernulu imperialu n'a pututu laa positura. Ori cine, de aru cunosce numai aprosimativu politic'a Austro-Ungariei, urmărindu curente si tendintiele ei, nu se pôte indoii unu momentu ca fest'a nespusu de nebnateca a studentiloru maghiari din Budapesta, cu oferirea „sabiei de onore“ lui Abdul Kerim e condamnata de guvernulu imperialu si de toti cari se interesaza de binele monarchiei, în modulu celu mai resolutu si pregnantu.

Nu vomu să scrutamu, pe care parte inclina dreptulu în lupt'a istorica dintre turci si slavii balcanului, nu vomu să amintim copiloru nematurii de scola, ca ei nu trebuie să faca politica ci se invetie cu serguintia, noi credemu ca pre langa aceste mai suntu si alte motive pentru a condamnă fest'a „cetatieniloru academici“ din Budapesta. Iunii acestia ce au facutu o caloratorie de placere cu o „sapie de onore“ care cum se afirma inca nu e de totu platita, si arôga unu rolu ce nu li se cuvine. Ei se bocescu în Stambulu că si candu aru avé dreptulu de a vorbi în numele întregii junimi ungare. Ei insa nu au primitu nici unu mandat, nu representinta parerile natiunii seu ale coetaniloru, ci numai lungulu nasulu loru.

Politic'a austro-ungara din norocire e prea sincera si loiala, medilôcele cu cari ea lucra, scopurile ce ea urmaresce suntu prea cunoscute de cătu se pôte fi compromise prin softalele din Budapesta. Ei se facura ridiculi inaintea întregii lumi civilizate cu fanatismulu loru pentru unu generalu mediocru si compromis prin masacrările din Bulgaria. Acesta e dorere unic'a pedepsa ce a pututu să ajunga pâna acumu pe acesti domniori tineri cari afla „patrioticu“ lucru de a demonstra pe fatia contr'a politiei patriei loru si a intari pe contrariu în resistintia togm'a într'unu momentu cându ambasadorulu Austriei în Constantinopole se silesea a înduplecâ pe Pôrta să cedeze pretensiuniloru unanime ale continentului.

Dar' si din punctu de vedere turcofilu studentii din Pest'a ce pangarescu scol'a facea mai bine să lase demonstratiunea loru birbanta. Cu acestâ ei nu folosescu Turciei nimicu, ba potu se-i strice.

În Constantinopole pôte ca esistu

ômeni, în a caroru fantasia orientala acest'a cruciada de copii nespusu de ridicula ia dimensiunile si însemnatarea unui evenimentu seriosu, ômeni ce potu fi sedusi a crede ca la spatele peregriniloru maghiari în stambulu sta ceva mai multu de cătu o mâna de studenti, ômeni ce voru fi în stare se vada în aceste feste copilaresci ale unoru studenti, o demonstratiune a Ungariei, o manifestatiune a politiceii ungare. Nu avemu dreptu să presupunemu la barbatii de statulu ai Turciei o astfelu de slabiciune de judecata, dara considerandu, că sultanulu s'a demisu a inspicia, „intrarea“ studentiloru, ca Mithad pasi'a li a datu onorea de ai primi si de a convorbi cu densii, inprigirile nôstre în acestâ privintia nu potu fi de totu nejustificate. Dar aru fi o nenorocire pentru Pôrta cându ea aru fi sedusa în atare modu.

Speramu ca barbatii de statulu ai Pôrtei nu voru fi cuprinsi de ilusiuni seu deca cumva au fostu pe unu momentu, logic'a evenimenteloru i a desceptatu. Austro-Ungaria nu se desparte de concertulu european politic'a consecuenta si pururea loiala a cabinetulu din Viena nu se influentiâza prin demonstratiuni pe cari le respinge sentiulu sanatosu alu imensei majoritati din populatiune si cari trebuie condamnate si din punctu de vedere alu patriotismulu, alu bunu cuviintie si alu bunulu gustu. Noi avemu dreptu de a cere că lumea să judece pe Austria si politic'a ei dupa aceea ce facu ministrii si parlamentele sale, nu insa dupa demonstratiunile putinu justificate ale fanaticiloru cehi, nu dupa copilarele necalificabile ale studentiloru din Buda-Pest'a cari jôca politic'a si într'aceea 'si facu ferii.

Lér' la organizarea comunelor.

Sibiu 18/1 1877

(II) Priimindu sciri de prin afara că asiâ numit'a lege comunala se practica mai în fie-care comuna altfelu, de cum o pretindu interesele unoru si altoru autocrati de prin comune, ne vedemu îndemnati a reveni de nou la obiectulu acest'a; cu atâta mai vertosu cu cătu daunele ce potu urmâ din réu'a aplicare a acestei legi, potu fi pentru dezvoltarea nôstra cătu de simitóre. Acest'a pentru că poporul nostru e în cele mai multe casuri lipsitu de povatuiitori esperti si astfelu închinatu sôrteii croite de mai marii sei, adeseori nu în interesulu celu adevératu alu seu.

Legea comunala, apare dupa cum arâtaramu în unii numeri din anulu trecut, pentru poporul nostru întru atât'a favorabile, în cătu nu marginesce multu dreptulu de alegere în comune si astufelu, favoresce majoritatile locuitoriloru. Tocm'a giurstarea acest'a inse, puse pre compatriotii sasi pe ganduri. Pentru că suntu multe comune odinioara sasesci, cari astadi suntu locuite în majoritate de romani, în care veni pâna acum'a si sub domnirea punctelor regulative, romanii nu putura dezvoltâ nici o influintia politica. Nou'a lege comunala inse le deschide calea spre acest'a

Se întielege că stapâniloru de pâna acum'a, acestâ nici cum nu le pôte veni la socotela. Si astufelu nereamanându alu modu d'asi sustinea supremati'a eschisiva de pâna acum'a, ataca dispositiunile cele clare ale legi, explicându astufelu în cătu să pôte lipsi pre români de dreptulu de alegere. Si ast'a le succede pentru că de o parte organele superioare menite spre vighilarea legi, partea cea mai mare se simte îndemnata a ocroti acelea'si interese; de alta parte brosiuric'a asia numita „Organizatiunea comunelor rurale“, singurulu textu român, carele aru fi să chiarifice pre români despre drepturile lor, chiaru în pasagiele despre dreptulu de

alegere e atâtu de defectuosa în cătu apare mai potrivita de a intari de cătu a desaproba, apucaturile sasesci.

Sasi în comunele mestecate au eschisu mai intâiu o sumatenie de români cu casa si masa si mosteni din comuna, sub pretestulu că: unulu fiindu stavariu, altulu braniseriu etc. aru fi servitori si că atari în sensulu legi lipsiti de dreptulu de alegere! Lasa ca functionari comunei 'si preveda cinev'a si cea mai de pre urma functiune din comuna că atari nu se potu privi de servitori seu slugi, fiindu nu stau sub potestate de stapânu si astu felu în genere din caus'a functiunei loru acestia în sensulu legi nu potu fi desbracati de dreptulu electoralu, deca solvescu în comuna de 2 ani si alta dare, afara de darea pentru cascigulu personalu (§ 38 a art. de l. XVIII ex 1871) preste care dispositiune a trecutulu cu vederea sasu amintit'a brosiurica. Mostenii cu casa si cu masa negresitu ca platescu dare dupa moisiile loru. Si astufelu chiaru slugi fiindu, au în sensulu legi dreptu de alegere.

De alta parte au scosu domni sasi pre cati romani nu mai suntu inrolati la militia si honvedime, totu din caus'a acest'a din listele de alegatori; fara de a precugetâ că în sensulu legi § 39 pct a. numai soldatii si honvedii aparatori de patria, cari se aflâ în serviciu activu nu potu exercitâ dreptulu de alegere, o giurstare la carea reflectédia numai de totu obscuru brosiuric'a citata. Va să dica, atatu rezervistii, catu si licentiatii dela militia urlauberii posedu în sensulu legi deplinulu dreptu de alegere. Prin urmarea fara calcarea legi, nu se potu elimina din listele alegatorilor.

În sensulu legi mai departe, nu suntu eschisi dela dreptulu de alegere dupa cum necorect se dice în amintit'a brosiurica, cei ce suntu în cercetare criminala, pentru ca unde aru duce o atare dispositiune legale? Inchipuiasca'si ori cine că deca aru fi asia, cătu de usioru s'aru putea delaturâ dreptulu de alegere alu fie-caruia prin sustinerea unei actiuni criminala incontrola. Numai aceia suntu în sensulu legi lipsiti de dreptulu electoralu cari se afla în prinsore preventiva, seu cei judecati pentru vre o crima, nu abatere seu transgresiune, în cătu inca nu si-aru fi indeplinitu pedeps'a.

Femeile alu caroru dreptu brosiuric'a mentionata inca 'lu trece cu vederea, inca posedu că si minoreni si corporatiunile, institutele, dreptu de alegere, deca au avere propria în respectiv'a comuna si platescu de 2 ani dare dupa ea; numai ele nu potu exercitâ dreptulu electoralu în persoana loru ci trebuie sa'si aléga si se imputernicesca o persoana barbatésca spre scopulu acest'a, carea dâ voçulu în numele loru.

Acestea le aducemu la cunoscintia poporulu nostru spre a se sci orientâ la alegeri, reclamanđu la casu candu unulu seu altulu care în sensulu legi esplicatu corect este îndreptatulu de alegere, ar' fi pre nedreptu scosu din list'a alegatorilor. — În cătu inse ar' fi trecutulu terminulu de reclamare si do'r sar' fi indeplinitu si alegerile, nedreptatirile comise se potu combate inca în terminu de 10 zile dela actulu alegerei prin reclamatuni în contr'a întregulu actu de alegere, îndreptate câtra comisiunea de verificare.

Despre starea scôleloru în comitatulu Sibiului.

În siedintia din 11 Ianuariu c. n. a comitetulu administrativu alu comitatulu Sibiului inspectorulu reg. ung. de scôle A. Bielz a raportatu despre starea scôleloru din acestu comitatu. Din mai multe puncte de privire acestu raportu este foarte interesantu si instructivu. Credemu a face

deci on. publicu unu servitiu, deca'lu vomu dá aici în traducere în întregu cuprinsulu seu:

Onoratu comitetu administrativu!

În conformitate cu § 23 din instructiunea ministeriala despre sfera de activitate a comitetelor administrative cu privire la afacerile ce se tienu de resortulu ministeriului de culte si instructiune publica, acestu comitetu în raportulu seu semestralu, ce are a-lu asterne ministrului presidentu si congregatiunei comitatense, pe langa espunerea stârei tuturilor ramuriloru administratiunei publice si a activitatiei proprie, are sa dee sêma si despre starea instructiunei populare îndreptate administratiunei sele, precum si despre dispositiunile facute în caus'a scolaru.

Urmandu acestui ordinu 'mi iau deci libertatea a presentâ onoratululu comitetu administrativu inaintea de tôte unu raportu detaiatu despre starea scôleloru populare din comitatulu Sibiului cu începutulu anulu scolaru 1876/7. Acestu raportu contine datele respective cu privire la scôlele si comunele singulare, apoi cu privire la cercurile actuale ale comitatulu si si în sfersitu cu privire la comitatulu întregu.

Conformu acestui raportu pe teritoriulu comitatulu Sibiului cu 52.68 miluri 88 comune si 145,523 locuitori, se afla:

1. Copii obligati a cercetâ scôla 21,413, si anumitu copii dela 6—12 ani 14,690, dela 12—15 ani 6,723.

2. Din acesti copii cercetâza scôla în realitate 16,842 seu 78.65% — mai esactu 76.05 — *).

5119 copii seu 23.95% din cei obligati nu au cercetatu scôla, si anume, 2777 baieti, 2342 fete.

3. Din copiii umblatori la scôla au cercetatu: a) scôlele elementare: 7261 baieti, 5754 fete, laolalta 13,015; b) scôlele de repetitiune: 1394 baieti, 996 fete, laolalta 2390; c) scôle mai inalte populare, cetatienesce si scôle de meserii: 495 baieti, 431 fete: laolalta 926; d) scôle private: 47 baieti, 21 fete laolalta 68; e) scôle medii 443***) baieti; seu preste totu 9640 baieti, 7202 fete, laolalta 16,842.

Dupa categoria scôleloru au cercetatu în acestu comitatu:

a) scôlele elementare . . . 77.37%
b) scôlele de repetitie . . . 14.19%
c) scôle superioare cetatienesce si scôle de meserii . . . 5.49%
d) scôle private 0.42%
e) scôle medii 2.63%

4.) Dintre cei 16,842 copii umblatori la scôla au fostu dupa confesiune:

a) romano-catolici 1028 seu 6.10%
b) greco-catolici . . 1102 „ 6.54%
c) greco-orientali . . 8084 „ 48.00%
d) evanghelici luterani 6398 „ 38.00%
e) evanghelici reformati 151 „ 0.90%
f) unitari 5 „ 0.03%
g) mosaici 74 „ 0.43%

5) Dupa natiunalitate au fostu dintre cei 16,842 copii umblatori la scôla:

a) magiari 380 seu 2.26%
b) germâni 7103 „ 42.17%
c) români 9504 „ 55.83%
d) de alte natiunalitati 55 „ 0.33%

6. Din cei 16,842 copii de scôla au cercetatu scôla:

a) vér a si iern'a 14,381 seu 85.4%
b) numai iern'a 2461 „ 14.6%

7. Din cei 16,842 copii umblatori la scôla în acestu comitatu au fostu:

*) Sum'a copiloru umblatori si neumblatori la scôla face 21,961, adeca cu 548 mai multu că numerulu totalu alu copiloru deobligati a cercetâ scôla. Acestu adaus se explica usioru, deca scimu ca scôlele de repetitiune evanghelice trebuie sa fia cercetate pâna la alu 19 lea anu alu etâtiei.

**) Dela sine se întielege ca copiii cari au trecut de etatea fipsata si totu mai cercetâza scôlele medii, nu suntu computati în acestu numeru.

a) prevediuti cu cărți 15,351 séu 91.2%.

b) neprevădiuti cu cărți 1491 séu 8.8%.

8. In anulu espiratu scol. 1875/6 din cele 177,027 absentări de scóla s'au escusatu 169,238, s'au pedepsitu 17,789.

9. Din copiii esiti din scóla cu sferșitul anului scolaru trecut a) puteau ceti si scrie 2057; b) numai ceti 852, laolalta 2909.

10. Scóle populare suntu in acestu comitatu preste totu 148, si anumitu: cum limb'a de propunere magiara 3 séu 2.03%; cu limb'a de propunere germana 41 séu 27.70%; cu limb'a de propunere magiario-germana 3 séu 2.03%; cu limb'a de propunere germano-romana 2 séu 1.35%; cu limb'a de propunere romána 99 séu 66.89%; mai departe:

romano-catolice 7—5%; greco-catolice 15—10%; greco-orientale 78—52.7%; evangelice luterane 40—27%; evangelica reformate 1—0.7%; israelite 1—0.7%; granitieresci 4—2.7%; de meserii 2 séu 2.2%.

11. Cele 148 scóle suntu asiadiate: a) in 130 zidiri proprii, si b) in 54 zidiri inchiriate.

12. In aceste 148 scóle suntu: a) 322 clase (incaperi), 189 locuinte pentru invetiatori.

Retribuindu pe cei 16,842 copii de scóla pe incaperi, vinu pe fia-care incaperé 52 copii.

13. Pe langu zidirile de scóla se afla: a) 67 gradini de plantatu pomi, b) 77 gradini, c) 45 locuri de gimnastica. Din cele 148 scóle din comitatu deci 55% nu au inca plantatiuni de pomi, 49% nu au gradini, 70% nu au locuri de gimnastica.

14. In cele 148 scóle functionéza preste totu 326 invetiatori si anumitu 241 esaminati si 76 neesaminati, 295 ordinari si 31 suplenti. Din cei 16,842 copii de scóla vinu pe unu invetiatoriu 52 scolari.

15. Cele 148 scóle din comitatu au urmatóarele instrumente de invetiamentu si anume: 315 tabli negre de parete, 725 tabele de cetitu de parete, 424 charte geografice, 110 globuri, 220 colectiuni din istoria naturala, 83 colectiuni de aparate fisicale, 82 biblioteci, 50 aparate de gimnastica.

16. Venitulu anualu alu acestoru scóle a fostu de 101,303 fl., din cari 75,397 fl. bani gat'a si 24,906 fl. in naturalii.

Isvórele acestui venitu alu scóleloru suntu: avere nemiscatóre in pretiu de 36,127 fl. cu unu venitu anualu de 3946 fl.; capitale de 137,441 fl. cu interese anuale de 6999 fl.; didactrulu scolaru 15,158 fl.; subventiune din partea statului 105 fl.*; subventiuni din partea comunelor 39,031 fl.; subventiuni din partea biserice 18,846 fl.; din alte contribuiuri 17,218 fl.

17. Cheltuielile scóleloru acestui comitatu au fostu de 101,303 fl. si anumitu: a) pentru lefi la invetiatorii ordinari 77,931 fl., b) pentru lefi la invetiatorii suplenti 8,108 fl., c) pentru incalditu, curatitu si reparaturi 7,222 fl., d) aparate de invetiamentu 1,948 fl., e) cărți pentru copii seraci 654 fl., f) alte cheltuieli (dimpredna cu resturile capitalisate ale cassei) 5440 fl.

Cheltuielile scóleloru singulare suntu se intielege fórté deosebite, precându cheltuielile unoru scóle din Sibiu se urca la 3—10,000 fl., ale scóleloru evangelice luter. din Sebesiu la 4243 fl., ale scólei superióre din Cisnadie la 6241 fl., ale scólei gr. or. din Resinari la 3384 fl., ale scólei populare evangelice din Cristianu la 2808 fl., cele ale scólei gr. or. din Saliste la 2490 fl. v. a. — pe atunci cheltuielile seracelor gr. catholice (din Hozmanu,

Sasausiu, Vurperu, Bendorfu) se scrie numai la 9—20 fl. si scóla gr. cath. din Casioltiu numai cu anevoie póte acoperi cheltuielile anuale de 30 fl. de asemenea cele greco-orient. din Sebesiu de susu, Ruscioru, Amlasiu, Cacovitia, Strugaru, Calnicu cheltuielile de 21—40 fl. si cea romano-catolica din Sebesiu cei 48 fl. cei chiertuesce pe anu. In proportiune cu chiertuelile scóleloru stau, se intielege, lefile invetiatoriloru, ele variéza intre 9 si 1000 fl.

Pre lángá tóta starea misera materiala a numiteloru scóle, totusi multe dintr'ensele, facu unu progresu, care merita lauda — pe de alta parte inse nu in putiene comune ale comitatului nostru o mare parte a copiiloru obligati a cercetá scóla nu o cercetéza de locu; astfeliu d. e. cercetéza scóla in:

Ludosiu, din 631 obligati a cercetá 88 séu 14%.

Rechit'a din 153 obligati a cercetá 38 séu 25%.

Poplac'a din 353 oblig. a cercetá 116 séu 33%.

Gurariului (gr. or.) 383 obligati a cercetá 127 séu 33%.

Siebesielu gr. or. din 126 obligati a cercetá 44 séu 35%.

Siugagu, (gr. or.) din 190 obligati a cercetá 67 séu 35%.

Resinari (gr. or.) din 589 obligati a cercetá 212 séu 36%.

Aciliu (gr. or.) din 143 obligati a cercetá 54 séu 38%.

Rodu, (gr. or.) din 346 obligati a cercetá 135 séu 39%.

Avrigu (gr. or.) din 360 obligati a cercetá 146 séu 40%.

Apoldu de josu, (gr. or.) din 320 obligati a cercetá 133 séu 41%.

Mercurea (gr. or.) din 94 obligati a cercetá 41 séu 43%.

Gusteritia, (gr. or.) din 84 obligati a cercetá 39 séu 46%.

Poian'a, (gr. or.) din 1088 obligati a cercetá 525 séu 48%.

Pianulu de josu, din 250 obligati a cercetá 122 séu 49%.

Pre lángá aceste comune mai putemu adaoge: Orlatulu (unde 54% cercetéza scóla), Sasciori (54%), Pianulu de susu (60%), Saliste (63%), Jin'a (72%), Raháu (72%) precum si Apoldulu de susu, unde numerosii copii de tiganu botezati in biserica gr. or. (cá si in alte comune) nu suntu computati intre cei deobligati a cercetá scóla.

Acea stare trista 'si are caus'a sea parte in positi'a naturala a unoru comune, (precum Rechit'a Siugagu, Poian'a), unde indepartarea prea mare a caseloru de printre munti ingreuziaza, cu deosebire eara, cercetarea scólei, — parte in seracia populatiunei (cá in Poplaca, Resinari) unde deja copii mici trebuie sa-si caute castigulu prin lucrulu maniloru, — cu deosebire in sa imprejurarea ca, legea scolara inca nu s'a adusu preste totu loculu la valórea ce i se cuvine si ca in multe comune la 250—360, ba chiaru la 631—1000 copii obligati a cercetá scóla abia se vine 1—2 invetiatori (precum d. e. in scoalele gr. or. din Ludosiu, Poiana, Pianulu de josu, Pianulu de susu, Poplac'a, Tilisic'a, Gurariului) — eara in altele cá in Resinari, Saliste, Avrigu invetiatorii in numeru corespundiatoriu, nu au numerulu recerutu de scolari in clasa loru.

Spre delaturarea acestoru neajunsuri 'mi voi luá voia, a face din casu in casu onoratului comitetu administrativu, propuneri motivate si detaiate si alu rugá pentru spriginulu seu la punerea loru in lucrare.

Pe bas'a ordinatiunei date pretoriloru sub dto 11 Decembre a. tr. Nr. 36 din partea on. comitetu administrativu cu ocasiunea comunicárei instructiunei ministeriala, ce privesce esecutare legiloru pentru instructiunea populara, inspectoratulu r. pe venitoriu va fi spriginutu in functiunea sea oficiala si

din partea organeloru administratiunei politice, asiá incátu esecutându-se preste totu loculu ordinatiunile sele, trebile scolare ale acestui comitatu voru puté luá unu aventu imbucuratoriu.

Ordinariatele bisericesci, dupa cum trebuie sa constatu cu indestulire, in tóte directiunile si totudéun'a cu cea mai mare promptitudine si bunavointia a spriginutu pre acestu inspectoratu reg. in lucrárele sele indreptate spre promovarea causei scolare si pe viitoriu deci se póte asteptá din acést'a parte spriginulu celu mai eficace.

In sferșitu si comisiunea scolastica, ce se va alegé in congregatiunea comitatensa se va nizuí a spriginí pre on. comitetu administrativu si pre inspectoratulu reg. de scóle in ajungerea scolului seu inaltu, prin parerile si sfaturile sele cari voru tinde a manifestá si imbunatatí scólele populare. Si astfeliu nu me indoiescu, ca dejá in urmatóarele mele raporturi semestrale voi fi atátu de fericitu a insemná unu progresu imbucuratoriu.

Corespondint'a.

De'da, finea lui Decembre 1876.

Traimu intr'unu tempu, in care totu omulu intieptu si desteptatu 'si tiene de onóre, de a contribuí, de a cará o petricica, cátu de mica macaru la edificulu epocii presente la edificulu culturei. O ambitiune acést'a fórté frumósa si nobila, carea se manifesteaza intr'unu modu imbucuratoriu in tóte clasele societáti. Poporulu nostru románu intregu simte trebuint'a de cultura. Si nici ca 'i lipsesce voi'a spre a se cultivá. Se cere numai cá sa aiba in mijloculu lui conducatori, cari sa fia petrunci de sántieni'a causei, si inca conducatori astfeliu, cari se mai aiba si voie si intiepleciune, de a-lu povetiuí pe calea cea buna si sigura a culturei. Pentru ca acestu poporu, prelángá tóte greutátile vietii, bine condusu, e in stare a jertfi fórté multu in acést'a directiune. E sciutu ca poporulu románu a fostu in tempi de trista reminiscientia, condusu de preotime. De aci antipati'a strainiloru cátra dens'a, precum atunci asiá si acum si pré naturalu, cáci la cine altulu alérge poporulu diu'a si nóptea, spre a fi indreptatu in un'a si in alt'a, decâtu la preotulu lui.

Si intr'adeveru ca intr'acést'a 'si si afla in cele spirituale pre consolatorulu, iera in alte intemplári pre povetiuitoriulu si aparatoriulu seu. Pentru acea bine a disu cine a disu, ca preotulu románu e destinat de providentia, cá afara de a propagá evangeliulu lui Christosu, „se fia aparatoriulu natiunei cercetate, se fia advocatulu dreptáti apesate.“ In tempulu presente chiaru avemu lips'a cea mai mare de preotime, pentru ca incátu vedemu si prevedemu ierasi mai numai ea singura e in stare a ne salvá venitoriulu, a ne sustiené biserica, facia de interese ce atingu pre credinciosii sei fii sufletesci si facia de progresulu tinerime in educatiune. Preotimea nóstra nici ca se póte numi preste totu indiferinta, dovada la acést'a cea impregiurare, ca o suma frumósa de preoti funkciédia si cá invetiatori totuodata, de si pre lángá lefe fórté bagatele de multe ori. Asemenea si teologi implinescu lacun'a personalulu invetiatorescu intr'unu modu considerabilu.

Déca vremu a fi drepti in sa, apoi trebuie sa marturisimu, ca o parte nu mica a preotimei, e de totu, de totu neinteresata in ceea ce privesce inaintarea poporulu cu deosebire in cultura. Insa in ceea ce privesce starea materiala a ei, ceea ce si-o aduna putemu dice de pe spatele acestui'a, in acea e destulu de activa.

Pentru de a se poté in sa constatá interesarea si neinteresarea preotimei, facia de educatiunea poporulu, se mai

cere cá sa aruncámu o privire si asupra tuturoru preotiloru, cari nu funkciédia cá invetiatori si cari cá atari suntu directori scóleloru nóstre confusionale. Meritul causei, trebuie sa ne indemne a face acést'a, baremu si numai in genere. O parte din preotime concedu si sciú si eu ca 'si implinesce daiorintia. Si cari prin urmare nici ca se voru numerá pre sine intre acei'a, pre cari 'i voiú numi indiferenti. Facendu o revista asupra comunelor unu tienutu baremu, vomu affá ca unele de si mai mici, fára séu cu pré putiene mijlóce la dispositiune, au facutu pasii receruti in caus'a educatiunei tinerime. Altele iera, si inca multisióre, dovedescu contrariulu destulu de evidentu. Si cui se atribuie progresulu acestor'a si regresulu acestor'a? Cui altui'a decâtu preotulu activu si preotulu indiferentu? De cumva nu m'amu esprimatu bine, prin cuvintulu indiferentu, apoi lasu a se dice de altii mai correctu p. e. nepasatoriu, neinteresatu séu si comod. Destulu ca ori un'a ori alt'a, dar' de sub aceste determinatiuni greu credu a se poté subtrage o parte insemnata a preotimei. Negresitu ca si statulu aru trebú sa faca câte ceva, si nici ca intárdia elu, in sa in interesulu seu. Preotimea nóstra asiá dara aru fi de dorigu cá sa satisfacá preste totu si intru tóte datorintiei sele. Pentru cá nu cumva máne, poi-máne nóu'a generatiune, sa formeze turma de proletari, si carea prin urmare, se nu mai aiba nici lána, nici lapte de unde da pastoriulu seu.

Déca apoi s'a sustienutu si s'a disu din tóte pártile, ca preotimea a condusu nati'a prin tóte furtunele tempuriloru vitrigi; asiá sa pórté grija nu cumva preste putienu, sa li se dica contrariulu. Fórté reu s'aru inielá acel'a carele aru mai crede ca poporulu pentru interesele preotiesci aru fi mai bunu simplu! Invetiatoriulu, inca numai déca va affá in preotulu locului, unu aperatoriu demnu, 'i va succede a face progresu. O cáta inlesnire are unu invetiatoriu, cându pre lángá unu directoru scolariu consciintiosu si interesatu de caus'a educatiunei, mai póte contá si la spriginulu antistiei comunale (notari). Subscribulu me potu numi fericé in aste privintie. Amu ajunsu dejá la finea anului 1876. Cá sa facu o reprivire asupra acestui anu trecut, affu de superflu, cáci si acést'a pentru noi románii a fostu destulu de fatalu. Nu voiú mai amari inimele adeveratu románe, insirându atátea lucruri nóue neplacute si totu in detrimentulu nostru, provenite dela cei dela putere si aduse la indeplinire prin satelitti loru in vederea ochiloru nostri.

Cá sa delaturámu in sa dintre pedecile, ce ni se punu in calea dezvoltárei nóstre, putemu dice in tóte tere-nele vietiei, este de neaperata lipsa a ne incordá, si a face totu ce e posibilu, cu deosebire pentru educatiunea tinerime, carea singura e garanti'a venitoriulu nostru. Cu cátu voru fi obstaculii mai mari, si cursele mai multe, cu atátu si lupt'a nóstra in contr'a loru mai vehementa. Cu anulu dejá finitu, finésca-se si indiferentismulu seu neinteresarea, si in loculu acestor'a renasca interesu viu si abnegatiune.

Preoti cu crucea 'n frunte,
cáci caus'a este sánta si
noi ve vomu urmá.

Mateiu Radu,
invet. rom.

Vien'a in 17/1

(Serbarea ajumului anului nou.)
Societatea academica „Romani'a Juna“
din Vien'a a arangiatu Vineri in presér'a anului nou o serbare, care a avutu locu in „Hotel Metropole.“ Afara de románii de aici au luat parte la numit'a serbare familii alese, germane, franceze si grece. Serbarea a fostu

*) Cheltuielile scólei elementare ncu infiintate de statu in Sabiu, precum si datele statistice despre a nici nu s'au pusu in acestu raportu.

astfelu arangiata, încatu a pusu in mirare pre participatori. Form'a esterióra avé unu aspectu fantasticu care in realitate parca nu ti l'ai poté cugetá; iér' partea interna a fertivitátiéi asiá a fostu condusa si executata încatu ochiulu celu mai competentu cu greu aru fi potutu adlá ce-va de criticatu. Salonulu de curte (Hofsalon) si salonulu din fondu (cestu din urma formandu o terasa de patru trepte sta in comunicatiune cu celu dintâiu prin patru porti) si afara de acestea inca dóue sale laterale formau olimpulu serenadei splendide. Salonulu de curte erá acoperitu pre josu cu tapete de materii fine si elegante; la inaltime cá de 1½ metru incungiuratu de unu coridoru, ce erá inchisu giuru impregiuru cu gardu viu din felurite flori iernatice; si tocmai la inaltimea etagiului alu patruea (celu din urma) acoperea spatiulu liberu unu acopermentu boltitu si transparentu, care fiindu luminatu de mai multe lumini asiediate in apropierea sea, te facea se credi ca e ceriulu azuru luminatu de stele. Salonulu din fondu pre a cáruu pareti si plafonu se vedea la lumin'a policandreloru aurite art'a picturei si sculpturei in flori frumóse si figuri mitologice; cu cele patru porti deschise, in fruntea salonului de curte, elu presentá altariulu unui templu grandiosu. Multe aru mai fi de disu la firm'a esterióra a serenadei, dar' cá sa nu paru prea lungu in descrierea aceste párti trecu la partea interna, carea se cuprinde in executarea programei urmatóre:

PROGRAM'A

serbárei *ajunului anului nou 1877* ce s'au tienutu in 31 Decembre st. v. a. c. sér'a la 7 óre in salele din „Hôtel Metropole.“

CONCERTU.

1. Nosieviciu: „Mei Tatare!“, executatu de corulu societátiéi „Romani'a Juna.“

2. Alard: „Fantasia din oper'a: La Juive“ pentru violin'a cu acomp. de piano, esec. de dnii: G. Baiulescu, stud. med. si I. Muresianu, st. techn.

3. Brag'a: „Legenda romanésca, serenada,“ cantu cu acomp. de piano si violoncelu, esec. de dn'a: Luci'a Teriaki de Montfort.

4. Liszt: „Caletoriulu,“ piesa de concertu pentru pianoforte, esec. de dr'a: Mari'a de Baich.

5. a) Ventur'a: „Doi ochi,“

b) Abt: „De vei întrebá in visu,“ canturi cu acomp. de piano, esec. de dnulu: Dr. med. I. Hosanu.

6. Vieuxtemps: „Piesa de salou,“ (aria variata) pentru violina cu acomp. de piano, esec. de dnii: G. Baiulescu si I. Muresianu.

7. a) Wekerlin: „Serenada,“

b) Lecoq: „Epistol'a unei verisióre cátra verulu seu, canturi cu acomp. de piano, esec. de dn'a: Luci'a Teriaki de Montfort.

8. Weber: „Variatiuni asupr'a temei: Vien qua Dorina bella“ pentru piano, esec. de dr'a: Mari'a de Baich.

9. Porumbescu: „Cisl'a“, cuar-tetu umoristico-satiricu, esec. de dnii: Dr. med. I. Hosanu, Drd. med. O. Blasianu, st. fil. Cañincu si cand. prof. I. Munteanu.

— Pianoforte din fabric'a: I. M. Schweighofer. —

Dupa concertu: *Jocu*. La mediulu nóptei: *Banchetu*.

Precisu la órele 12: „*Salutarea anului nou*“, discursu de presiedintele societátiéi Drd. Octaviu Blasianu.

Tóte piesele cuprinse in partea prima a programei a fostu executate preste tóta asteptarea. Cá eroi ai acestei párti au escelat: in musica instrumentala virtuosulu violinistu dlu George Baiulescu st. med.; iér' in cea vocala dómn'a Lucia Teriaki de Montfort si dlu Dr. Hosanu. Acesti'a au fostu fórté desu intrerupti si aplaudati de publiculu entusiasmatu. Dupa

finirea concertului s'a dansatu pâna la 11½ óre. Óspetii, cari nu dansau parte si petreceau privindu ladansu, parte imprastiatu prin celelalte salóne in conversári; iér' altii asiediatu pre sofe si foteluri in coridoru si in salonulu de curte se amusau in tacere de aspectulu celu minunatu. Din fe-restrile celor patru etage, ce incungiurau salonulu de curte in forma de cuadratu, priveau prin instrumente optice pasagerii „Hótelului Metropole“, ei apareau intocmai cá publiculu in logile din opera la o reprezentatiune interesanta.

La órele 11½ s'au adunatu óspetii toti in salonulu de curte si coridoru unde asiedindu-se pre la m se incepu banchetulu. Indata dupa acést'a se scóla dlu Dr. P. Danu si tiene unu toastu in sanatatea Majestátiéi Sele *Franciscu Iosifu I* si a casei Domnitóre. Strigári de „sa traiésca“ si de „hoch“ au urmatu dupa acestu toastu, intre cari strigári capel'a militara asiediatu pre o bina in salonulu din fondu incepe si canta imnulu patriei (austriacu). Erá unu momentu intr'ade-veru serbatorescu. Ce-va mai tardiu dupa aceea s'a toastatu in sanatatea principelui Carolu din Romani'a. Punctu la 12 óre se radicá presiedintele societátiéi „Romani'a Juna“ Drd. Octavianu Blasianu si saluta cu o cuventare frumósa anulu incepu. Dupa acést'a decurge banchetulu intre toaste diferite in cuprinsu si limba si intre conversári in limb'a romana, germana si franceza pâna pe la ór'a 1½ cându cei tineri si jucatori se scóla si alergandu in salonulu din fondu incepu dansulu din nou. Pre cându unii dansau, altii priveau altii banchetuiuiu si discursau, orologiuulu inca 'si facea datori'a sea. Erá 3½ óre si óspeti nici mina de departare nu aretau, pareca suntu fermecati cu totii — tineri si betrani — cáci nu se apropia de ei nici somnu nici oboséla. In fine tóte 'si au unu capetu, o serenada inca nu póte durá mai multu cá o nópte, acést'a o sciau bine óspetii nostri, de aceea nu le putemu luá in nume de reu, déca i vedemu pre la 4 óre, de-si cam fára voia, cáci pré scurta li s'au parutu acést'a nópte — i vedemu ca incepu a se departá. Pentru a caracterisá si cu acést'a impregiurare serenada romanésca 'mi permitu a aminti stimatiloru cetitori parerea clasicului Voltaire, despre frumosu, care in nentiesce suna: *Alles ist schön, was nicht langweilig ist.* S.

Varietáti.

Sántirea Apei.

Sibiu 6 Ianuarie.

In Sibiu, resiedinti'a Archieppei si metropoliei nóstre, diu'a S. Botezu s'a serbatu astadata intr'unu modu neasemenatu mai stralucitu decatu in anulu trecut, cându s'a fostu facutu óre-cum unu modestu inceputu cu sántirea apei in piatia mare.

S. liturgie s'a seversitu in biseric'a nóstra din cetate prin Escelenti'a S'a P. archiepiscopu si metropolitu *Mironu Romanul* cu asistentia númeroáa. Intr'aceea a sositu dela bisericile nóstre din suburbii multime mare de poporu cu prapore si flamure nationale impreuna preotii, invetiatorii si tinerimea scolastica, punéndu-se precum a venitu in rendu frumosu dinaintea catedralei. Pe la 11 óre, Inaltulu prelatu cu aceea si asistentia, precedatu de o divisiune de doué companii dela regimentulu de infant. Nr. 31 in parada si cu musica, de tinerimea dela diversele nóstre institute si urmatu de unu siru in adeveru imposantu de inteligentia si poporu, — a esitu pentru sántirea apei. Apucându prin strada Poplacei si trecându apoi prin a Cisnadiéi, in piatia mare, pro-

cesiunea fú aici intimpinata de autoritatile militare in frunte cu Escelenti'a Sa Dlu vice-Maresialu campestru baronu de Ringelsheim, comandantele armatei tranne, care cu stralucit'a sa asistentia compusa din fruntasii corpului oficierescu a binevoitu a incoroná procesiunea luându parte si la servitiulu deieescu alu sántirei apei pâna la sfirsitu. In decursulu servitiului ddieescu, care s'a seversitu pe o masa in forma de altaru inadinsu pregatita spre acestu scopu lángra fántan'a din piatia mare, trup'a amintita a datu trei salve si music'a a intonatú totu de atátea ori imnulu popularu.

Dupa stropirea cu apa sántita a corpului oficieriloru, a trupei, a marei guarde si a unei parti din poporu procesiunea s'a intorsu in ordinea de mai susu prin strad'a Macelariloru in biseric'a din cetate, unde s'a serbatu sfirsitul servitiului ddieescu.

Atátu biseric'a romano-catolica cátu si cea reformata au onoratu procesiunea nóstra cu tragerea clopoteiloru, — unu actu de iubire crestinesca, care caracteriséza indeplinu buna corelatiune ce esista intre confesiunile din cetatea Sibiu.

Sciri telegrafice.

Vien'a 19 Ianuarie. „Wien. Ztg.“ publica denumirea dlui bar. de Haymerte legatu de pâna aci la curtea din Haag, de ambasadoru lángra regele Italiei, radicându totu odata si la demnitatea de consiliariu intimu.

Constantinopole 19 Ianuarie Marele consiliu, la care au luat parte 200 demnitari dinte cari 60 crestini, au respinsu cu unanimitate propunerile puteriloru, cu tóte ca Mithad pasi'a a desfasuratu mai întâiu seriozitatea situatiunei financiariloru. Marele consiliu a decisu mai departe ca Midhad pasi'a sa nu mai intre in negociatiuni cu puterile si ca la conferintie numai contrapropunerile turcesci sa se pertrateze.

Constantinopole 19 Ianuarie. Se afirma ca Marele consiliu a cerutu a fi convocatu de nou, déca se voru propune base nóue pentru o întielegere. De óre ce turcii respingú propunerile puteriloru conferintia se va incheiá mâne. Toti ambasadorii parasescu Constantinopolea. Patriarchulu grecescu si armenescu si esarchulu Bulgariei n'au participatu in persoana in Marele consiliu, dara delegatii loru inca s'au pronunsiatu pentru respingere, asiá si rabinii. Delegatul antihusuniloru a rostitu o cuventare vehementa contra propuneriloru puteriloru. Delegatul armenescu care inca a protestatu, a fostu uniculu, care si-a facutu reserve. Husunistii n'au fostu reprezentati, episcopulu latinu n'a fostu chiamatu. — Mehemed Rusdi pasi'a este denumitu ministru fára portfoliu.

Constantinopole 19 Ianuarie. „Levant. Herald“ amintesce de faim'a ca turcii voru comitá respingerea propuneriloru puteriloru cu o contrapropunere mulcomitóre.

Preturile de piatia.

Sibiu 7/19 Ianuarie. Gráu, hectolitru 75—78 kilo fl. 8—9,20; Gráu mestecatú 72—74 kilo fl. 6,80—7,60; Secara 64—68 kilo fl. 5,40—6—; Orzu 63 kilo fl. 5—; Ovesu 38—42 kilo fl. 2,50—2,90; Cucuruзу 69—71 kilo fl. 3,40—4—; Cartofi 3—3,80; Samentia de cânepa fl. 12—; Mazere fl. 11—; Linte fl. 13—; Fasole fl. 6,50; Slanina 50 kilo fl. 38—; Unsóre fl. 38—; Seu brutu 50 kilo fl. 21—; Seu de luminári fl. 25—; Luminári de seu 50 kilo fl. 28—; Sapunu 50 kilo fl. 20—; Fenu 50 kilo 80—90 cr.; Fuióre de cânepa 50 kilo fl. 23—25; Lemne de focu, metru cubicu fl. 3,50; Spirtu gradulu 47½—60 cr.; Carne de vita, kilo 38 cr.; Carne de vitielu 50 cr.; Carne de porcú 32 cr.; Carne de oaie 24 cr.; Oaue 10 darabe 30 cr.

Burs'a de Vien'a.

Dim 8/20 Ianuarie 1877.

Metalicele 5%	61 20
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	67 70
Imprumutulu de statu din 1860...	112 25
Actiuni de banca	818 —
Actiuni de creditu	141 90
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	125 18
„ „ „ Temisiorene	73 25
„ „ „ Ardelenesci	71 25
„ „ „ Croato-slavone	71 50
London	— —
Argintu	117 70
Galbinu	5 94
Napoleonu d'auru (poli)	9 97
Valut'a nóua imperiale germána	61 45

ad Nr. 236.

Concursu.

De óre-ce in întielesulu inaltei ordinatiuni a Preavenerabilului consistoriu archidiecesanu din 12 Augustu a. c. Nr. 1743 s'a publicatu in nrii 85, 86 si 89 ai „Tel. Rom.“, concursu pentru reintregirea parochiei vacante Bacai'a, in ppresbiteratulu Giógiului alu II-lea, dar' neafându-se concurenti cu calitátiéle prescise in „Statutul organicu,“ prelángra parintiésca concesiune a aceluasi Preavenerabilu, se repetiesce publicarea acelu concursu cu prolongirea terminului de 14 zile dela 1-a publicare a acestuia.

Doritorii de a ocupá acea parochia, cu unu venitu anualu de 300 fl. v. a. voru asterne in restempulu de mai susu suplicele loru cu documentele recerute, la subscrisulu oficiu ppresbiterale.

Secarembu, 30 Decembre 1876.

Sabinu Piso m. p.

(2—3)

ppresbit.

Nr. 156.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei Scrófa se escrie prin acést'a concursu pana Mercuri in 2 Februaru 1877, in care va fi si alegerea.

Parochi'a acést'a cu care este legata si postul de invetiatoriu in Luncoiulu de josu, unde parochulu si invetiatoriulu va avé cuartiru in edificiulu scolaru, are venitu de 194 fl. 30 cr. in care suntu computate tóte accidentiile, si 210 fl. v. a. cá léfa invetiatorésca; la olalta sum'a de 404 fl. 30 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia au a-si tramite petitiunile loru instruate conformu presciseloru din „Statutul organicu“ si decisiuniloru sinodali aduse in privintia intregirei parochieloru la subsemnatulu in Bradu (Hunyad megye.)

Bradu, in 30 Decembre 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu scolaru.

Nicolau Miheltianu m. p.

prot. gr. or. alu Zandrului.

(2—3)

Edictu.

Elen'a Nicolaie Bucuru Micu din Tientiari, care mai bine de 6 ani de zile au parasitu cu necredintia pre legiuitulu ei barbatu Simeonu Oltenasiu, totu din Tientiari, nesciundu se nici pâna astadi loculu ubicatiunei ei, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu sa se prezenteze la scaunulu protopresbiteralu mai josu scrisu, cáci la din contra procesulu divortiale incaminatu de barbatulu ei se va pertractá si decide si in absentia ei.

Brasiovu, 18 Decembre 1876.

Scaunulu ppresbiteralu alu tracului I alu Brasiovului, cá foru matrimonialu.

Iosifu Baracu,

protopr.

(2—3)